

Παροχή Ηλεκτρικής Ενέργειας

Αγορά Ηλεκτρισμού

Η Κύπρος είναι ένα μικρό και απομονωμένο σύστημα χωρίς διασυνδέσεις με άλλα δίκτυα ενέργειας.

Ο Νόμος Ν.122(Ι)/2003, και οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις του, ρυθμίζει την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο, η οποία λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις των Ευρωπαϊκών Οδηγιών για «μικρό και απομονωμένο σύστημα». Η εθνική νομοθεσία έχει εναρμονιστεί με τις οδηγίες 2003/54/EK και 2009/72/EK. Σύμφωνα με την Οδηγία 2009/72/EK σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/EK, η Κύπρος εξασφάλισε ονομαστική παρέκκλιση από το Άρθρο 9, το οποίο αφορά στο διαχωρισμό συστημάτων μεταφοράς και των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς.

Μία από τις κύριες προτεραιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), η οποία συστάθηκε δυνάμει του νόμου Ν.122(Ι)/2003, ήταν η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Από την 1 Μαΐου 2004, η αγορά ηλεκτρισμού απελευθερώθηκε κατά 35% και αφορούσε όλους τους καταναλωτές με κατανάλωση άνω των 35.000 kWh/έτος. Την 1 Ιανουαρίου 2009 το ποσοστό αυτό αυξήθηκε στο 67%, έτσι ώστε να συμπεριληφθούν όλοι οι μη οικιακοί καταναλωτές. Από την 1 Ιανουαρίου 2014, το σύνολο των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας έχει πλέον το δικαίωμα να επιλέξει προμηθευτή.

Η ΡΑΕΚ είναι μεταξύ άλλων υπεύθυνη για τη διασφάλιση του

ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρισμού, την προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή και την προαγωγή της ανάπτυξης μιας οικονομικά βιώσιμης και αποδοτικής αγοράς ηλεκτρισμού.

Οποιαδήποτε επιχείρηση ενδιαφέρεται να παράγει και να πωλεί ηλεκτρισμό, μπορεί να υποβάλει αίτηση στη ΡΑΕΚ και να εξασφαλίσει τη σχετική άδεια, αν πληροί τα καθορισμένα κριτήρια. Οι κάτοχοι τέτοιων αδειών δικαιούνται να χρησιμοποιούν τα υφιστάμενα δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρισμού. Παρόλο που τα δίκτυα αυτά παραμένουν στην ιδιοκτησία της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), έχει εγκαθιδρυθεί ο θεσμός του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, ο οποίος στο θέμα οργάνωσης και λειτουργίας ενεργεί ανεξάρτητα από την ΑΗΚ και τις δραστηριότητες της παραγωγής, διανομής και προμήθειας, ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση στο δίκτυο και η ίση μεταχείριση όλων των χρηστών του δικτύου μεταφοράς. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής έχει και ιδιότητα Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και παρόλο που δεν είναι ανεξάρτητος, με την έννοια που είναι ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς, έχει τις ίδιες υποχρεώσεις διασφάλισης της πρόσβασης στο δίκτυο διανομής και την ίση μεταχείριση όλων των χρηστών του δικτύου του.

Η ΡΑΕΚ ρυθμίζει όλες τις Διατιμήσεις και Χρεώσεις και τα επίπεδα ποιότητας, διερευνά παράπονα που αφορούν τις υπηρεσίες που παρέχονται από τους κατόχους αδειών, και επιβάλλει πρόστιμα και άλλα μέτρα.

Μέχρι σήμερα, κανένας άλλος προμηθευτής, εκτός από την κάθετα ολοκληρωμένη ΑΗΚ, δεν έχει δραστηριοποιηθεί στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου. Στη δραστηριότητα της παραγωγής έχει εισαχθεί μερικώς ο ανταγωνισμός μέσω των παραγωγών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) και

από ανεξάρτητους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας/αυτοπαραγωγούς (IPP). Περαιτέρω, η ΡΑΕΚ έχει χορηγήσει άδειες σε ορισμένους ανεξάρτητους παραγωγούς από συμβατικά καύσιμα αλλά στο παρόν στάδιο οι επενδύσεις δεν έχουν υλοποιηθεί.

Το μοντέλο αγοράς που εφαρμόζεται σήμερα στην Κύπρο βασίζεται σε διμερείς συμβάσεις μεταξύ της παραγωγής και της προμήθειας και σε μηχανισμό εξισορρόπησης μέσω του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.

Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί ότι ενώ μέχρι το 2012, βάσει νόμου, οι προμηθευτές είχαν την υποχρέωση να έχουν στην ιδιοκτησία τους επαρκές δυναμικό παραγωγής. Μετά την τροποποίηση του Νόμου από το τέλος του 2012 και μετά η υποχρέωση αυτή καταργήθηκε.

Η ΡΑΕΚ ενεργεί και δραστηριοποιείται στα πλαίσια βασικών στρατηγικών στόχων της ενεργειακής πολιτικής και των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας δίδοντας έμφαση μεταξύ άλλων στην ενθάρρυνση της αποδοτικής χρήσης ενέργειας και μέτρων εξοικονόμησης αυτής, στην προαγωγή της χρήσης των ΑΠΕ και στην ενθάρρυνση της έρευνας και ανάπτυξης σε θέματα ενέργειας.

Για το σκοπό αυτό, η ΡΑΕΚ προωθεί διεθνείς συνεργασίες στα πλαίσια ευρωπαϊκών προγραμμάτων με αντικείμενο τον ενεργειακό τομέα, για την προαγωγή των δραστηριοτήτων της και την εκπλήρωση των δεσμεύσεων που απορρέουν από το νομοθετικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα η ΡΑΕΚ έχει εμπλακεί και επιτύχει χρηματοδότηση σε διάφορα προγράμματα.

Για περισσότερες πληροφορίες:

Ιστοσελίδα Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου: www.cera.org.cy